

УДК 005.912:008(477)



**Вікторія Добровольська,**  
старший викладач кафедри документознавства  
та управління соціальними комунікаціями,  
аспірантка НАКККіМ.

## Дослідження процесу керування документацією в органах управління культурою

Стаття присвячена проекту впровадження системи керування документацією у закладах культури. Обґрунтовані його теоретико-методичні та організаційні засади. Запропонована структура проекту та заходи щодо його реалізації.

**Ключові слова:** система керування документацією, документаційні ресурси, діловодство, заклади культури.

Інформація належить до основних ресурсів, які використовує установа поряд з людськими ресурсами, матеріалами та технологіями. В усіх країнах з високим рівнем розвитку економіки значна увага приділяється розробленню методів керування документованою інформацією з огляду на зростання її соціальної значущості. Як наслідок, актуальними є дослідження вчених та експерименти практиків у сфері керування документацією, спрямовані на перегляд технологій традиційного діловодства і перехід до створення високоефективних систем керування усім комплексом документальних ресурсів.

Документація є необхідним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень. В Україні у сфері керування документацією існує велика кількість невирішених проблем науково-технічного, соціально-економічного, правового, техніко-технологічного, соціального, кадрового, етичного характеру. Необхідність удосконалення процесів створення та функціонування службової документації в Україні в умовах входження українського суспільства в глобальне інформаційне середовище суттєво посилюється, воно стає можливим за рахунок розроблення теоретичного підґрунтя керування документацією у різних сферах людської діяльності, зокрема у галузі культури.

Керування документацією є невід'ємною складовою загальної системи управління установою. Вимоги до його систем мають базуватися на сучасних досягненнях науки, техніки та інформаційних технологіях, на міжнародних та національних стандартах, рекомендаціях міжнародних організацій, а також враховувати умови документування і документообігу в Україні.

У Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККіМ) дослідження цієї проблеми відбувається у межах комплексної теми "Концептуальні засади розвитку інформаційно-документної сфери України". Метою запропонованого нами проекту є розроблення теоретичних засад, організаційних та технологічних рішень щодо впровадження системи керування документацією у закладах управління культурою різних рівнів, виконання яких дасть змогу значно підвищити ефективність їхнього функціонування завдяки:

- побудові системи керування документацією в закладах управління культурою за єдиними методологічними принципами і в рамках чинного законодавства, стандартів, інструкцій, нормативних вимог;

- забезпеченню повноцінного використання документальних ресурсів закладу культури з реалізацією принципу одноразового створення документа та його багаторазового використання в органах управління культурою різних рівнів.

Задля досягнення поставленої мети необхідно:

- здійснити аналіз стану керування документацією у закладах управління культурою України;

- розробити стратегію комплексного впровадження системи керування документацією у закладах культури різних рівнів;

- розробити план заходів щодо організаційного та технологічного забезпечення реалізації цієї стратегії.

Для втілення проекту передбачено проведення координаційних та науково-організаційних заходів, науково-методичних семінарів, покликаних забезпечити обговорення проекту стратегії керування документацією у закладах культури за участю науковців НАКККіМ, а також фахівців різного профілю закладів культури.

До розроблення розділів проекту необхідно залучити провідних фахівців у галузі документознавства, архівознавства, інформаційних технологій.

На першому модифікаційному етапі реалізації проекту передбачається:

- розробити концептуальні положення системи керування документацією у закладах управління культурою різних рівнів;

- підготувати звіт з результатами аналізу щодо реального стану документального забезпечення сфери культури;

- провести засідання "круглого столу" щодо обміну досвідом розвитку та вдосконалення системи керування документацією у закладах культури.

На другому інноваційному етапі:

- розробити заходи щодо організаційного та технологічного забезпечення впровадження стратегії керування документацією на інноваційній основі;

- провести семінар щодо обговорення запропонованих заходів із запрошенням представників закладів культури;

- підготувати низку публікацій щодо проблематики та цілей проекту "Створення системи керування документацією у закладах культури".

Управління проектом передбачає проведення періодичних нарад розробників для досягнення мети проекту (нараду організовує та проводить відповідальний за підготовку розділів програми).

Результатами реалізації проекту мають бути:

1. Аналітичний звіт про стан керування документацією у сфері культури.

2. Погоджений на експертному рівні проект заходів щодо підвищення ефективності системи керування документацією у закладах культури.

3. Аналітичний звіт із результатами оцінки ефективності впровадження стратегії керування документацією у закладах культури.

У цілому виконання проекту і розробленої на його основі програми призведе до забезпечення спрощення і здешевлення процесів збирання, опрацювання та передавання документації за допомогою новітніх технологій; створення раціональних систем керування електронною документацією, що базується на принципах:

— системності — між структурними елементами системи встановлені такі зв'язки, які забезпечують її цілісність і взаємодію з іншими системами;

— відкритості — система створюється з урахуванням можливості поповнення й оновлення її функцій без порушення порядку функціонування;

— сумісності — при створенні системи застосовуються інформаційно-технологічні інтерфейси, завдяки яким вона може взаємодіяти з іншими системами;

— стандартизації (уніфікації) — при створенні системи, у разі можливості, використовуються типові, уніфіковані і стандартизовані рішення;

— ефективності — в результаті розроблення системи забезпечується раціональне співвідношення між витратами на створення системи і цільовими ефектами.

Система електронного керування документацією має характеризуватися:

— масштабованістю — система могла підтримувати будь-яку кількість користувачів, здатність системи нарощувати потужність визначалась тільки потужністю відповідного програмного забезпечення;

— розподіленістю — архітектура систем керування електронною документацією повинна підтримувати взаємодію розподілених майданчиків для роботи з документами в територіально розподілених закладах культури;

— модульністю — система має складатись з окремих модулів, інтегрованих між собою, на випадок, якщо користувачеві системи не потрібно одразу впровадження усіх компонентів системи;

— відкритістю — система повинна мати відкриті інтерфейси для можливого доопрацювання та інтеграції з іншими системами.

Мета досягається шляхом створення відкритих локальних мереж, які складаються з об'єднаних засобами зв'язку персональних комп'ютерів. Забезпечення цих мереж необхідними інтерфейсами і програмними засобами призводить до створення потужних систем інформаційного обслуговування (так званих систем "клієнт—сервер").

Створення запропонованої системи керування документацією може гарантувати повноцінне управління нею у закладах управління культурою.

*Стаття посвячена проекту впровадження системи управління документацією в заведеннях культури. Обоснованы его теоретико-методические и организационные принципы. Предложена структура проекта и средства его реализации.*

*The article is dedicated to implementation of project management system documentation in the institutions of culture. Of offers methodological and organizational principles of the project. The article explores structure of the project and measures for its implementation.*

Надійшла в редакцію 26 січня 2012 року